

Innføring i klinisk forskning og fagutvikling

Erlend Hem, Marit Kirkevold, Svein Friis, Per Vaglum

Innføring i klinisk forskning og fagutvikling

Oslo: Universitetsforlaget, 2021

218 s.

ISBN 978-82-15-05659-3

Michael 2022; 19: 88–9.

Rasjonalet for denne boken er svært godt. Boken har som mål å senke terskelen for å begi seg inn i forskningsverdenen innen klinisk arbeid og helsefag. Boken beskriver generelle fag- og forskningsprinsipper, men med klar forankring i den norske hverdagen. Boken har et godt språk og er tilpasset målgruppen «masterstudenter og andre som trenger kunnskap om klinisk forskning og fagutvikling». Boken leverer det tittelen lover, nemlig en samlet innføring i mange aspekter ved klinisk forskning. Ved siden av de forventede temaene inkluderer boken også nye, aktuelle temaer, slik som et eget kapittel om brukermedvirkning i forskning og fagutvikling. Kvalitativ metode har stor plass i boken og fremstilles på en forståelig måte. Kapitlene er fulle av små praktiske tips og gullkorn, som kan være selvsagte for mange, men som det likevel ofte

syndes mot, for eksempel: «Siter kun arbeider som du har lest og forstått selv».

I tillegg til masterstudentmålgruppen, har forfatterne hatt som ambisjon at boken skal «dekke et minimum av kunnskaper om klinisk forskning og

fagutvikling som alle klinikere og ledere bør ha». Jeg er usikker på om boka treffer den siste gruppen, dels fordi innføringsbokens kapitler 11–16 dreier seg om metodebruk, statistikk, dataanalyse og artikkelskriving, som kanskje ikke er de områdene som er viktigst for en leder å ha kunnskap i, dersom man ikke selv deltar i forskning. Men tanken er god, og et eget kapittel nettopp rettet mot dagens eller fremtidens ledere uten forskningserfaring ville ha vært veldig nyttig. Et slikt kapittel kunne gitt informasjon om spesialisthelsetjenestens lovpålagte krav om å drive forskning og fagutvikling, samt diskutere hvordan ledere kan legge til rette for å tilfredsstille dette kravet og hva klinikerne kan forvente av sine ledere av tilrettelegging. Organisering av forskningsgrupper, finansieringsmuligheter og forskningsetikk er eksempler på slike temaer som med fordel kunne vinkles mot ledere i helsetjenesten. De opplever kanskje at de ikke de makter å prioritere reell fagutvikling og forskning på grunn av det store presset på klinisk arbeidsproduksjon. Noe av denne tematikken presenteres under kapitlet om fagutvikling, men jeg savner et mer overordnet kapittel som omhandler lederes lovpålagte plikter. Det gjelder ikke minst muligheter for å påse at fag- og forskningsutvikling støttes og ledes rett vei, i tråd med samfunnsoppdraget og til beste for pasienter og samfunn.

Boken gis ut samme år som *Klinisk forskning innen helsefag: hvordan utvikle god forskning - sentrale elementer* av Tone Rustøen og Anners Lerdal. For dem som ønsker seg ytterligere innsikt i kvalitativ forskning, er Kirsti Malteruds lærebok fra 2017 et alternativ: *Kvalitative forskningsmetoder for medisin og helsefag*. En annen publikasjon innen samme feltet er den nettpubliserte *Forskningshåndboken: fra idé til publikasjon*, utgitt av Oslo universitetssykehus og Haukeland universitetssykehus. Denne siste favner noe videre i tematikken enn *Innføring i klinisk forskning og fagutvikling*, men retter seg mer mot ph.d.-studenter og forskningsveiledere, og går ikke i dybden på faglig forskningsmetodikk. Det dekker boken til Hem og medarbeidere godt.

Innføring i klinisk forskning og fagutvikling er et nyttig verktøy for å følge opp den klare politiske forventningen om flere kliniske studier i Norge.

Annetine Staff
a.c.staff@medisin.uio.no

Annetine Staff er professor ved Institutt for klinisk medisin, Universitetet i Oslo og forskningsleder, Kvinneklubben, Oslo universitetssykehus. Staff er medredaktør av Forskningshåndboken: fra idé til publikasjon.